

6
רנב השקיעה
מיליונים בהצדעה
לאופנה הישראלית.
המעצבים לא באו

הארץ
www.haaretz.co.il
יום חמישי ל בוקר א תשע"ט
7 במרץ 2019

מחוץ לתמונה

אמניות ישראליות הודרו מהמוזיאונים ומהקאנון של היצירה הישראלית מאז קום המדינה, ורבות מהן לא מוכרות לקהל הרחב. רוח אחרת נושבת מהגלריות והמוזיאונים הקטנים שפועלים לתקן את העוול. האם שיפוט אמנותי הוא עניין אובייקטיבי או פוליטי גרידא?

נעמה ריבה

אמניות ישראליות סובלות מהחורה כפולתה אלו שיערו בעבר לא מוצגות עד היום במוזיאוני ברוטליים, ואלו שפעילות חום לא זוכות ליציגו שוויוני כמו יאנוס הנדלרים. כך, מאז יוני 2011 הוצגו במוזיאון תל אביב לאמנות יותר מ-90 תערוכות יחיד של אמנים נבחרים, ורק כ-40 תערוכות של אמניות נשים. כמוזיאון ישראל הוצגו מאז המתיחה המוארדת כ-2010 כ-30 תערוכות יחיד של נשים לעומת כ-70 של גברים. זה אטום שיטור מסיים סדרות – לפי בחירתו של הוועד האמנותי דרך רות מרקוס, עד 1970 הוצגו במוזיאון תל אביב רק 11 תערוכות יחיד של נשים, לעומת 66 בגברים – אך המצב עדיין רחוק מאוזן. גם מבט על האוסף הלקיב במוזיאון תל אביב מצויר המונח לא אידאלי. בחלקים הוויזואליים ישנו רוב גברי מובהק. לצד יצירות של אמנים כמו ראובן רובין, נחום גונסל, גונסל, יצחק דבצ'ני ועוד, מוצגות יצירות מסורת של אמניות כמו לאה גי' קל וציונה תגה. המטרה בחלקן של דור הבנים שנולד לאחר קום המדינה, כבר מוצגות יותר אמניות, כמו דגנית ברסטר, יהודית

אמנ
"קא
ומה
שהו
כמו
שיב
אומ
המו
פתו
יש
כך ו

חות והאספנים, כמו שאנחנו עשי-
נו, והמוזיאונים גם יכולים לרכוש
כמה, כדי שיהיו להם במלאי לה-
בא. אבל האוצרים לא מכירים את
האמניות ומתעלמים מהן".

בעיה נוספת שפוגעת בייצוג
אמניות היא אפליה על בסיס גיל
— וגם במקרה הזה נעשה מאמץ
לתיקון. בתערוכה שאצרה האמנית
והאוצרת רותם ריטוב לאחרונה
בגלריה "זוזו" שבצמח חפר, הוצגו
יצירותיהן של שבע אמניות מעל
גיל 50, כולן חברות בקבוצת
SHEVA. "התערוכה מדברת על
גילנות שממנה סובלות נשים יותר
מאשר גברים, כי הרבה נשים עו-
שות הפסקה בקריירה", אומרת
ריטוב. "אני מכירה הרבה אמניות
שיש להן עבודות טובות ורוצות
לחזור לאמנות בגיל 40 פלוס אבל
מסתכלים עליהן בעין עקומה.
מתייחסים אליהן כ'דודות' שאמנות
לא היתה חשובה להן מספיק".

"אין מדד אובייקטיבי"

של לאה ניקל,
הם חי

20 הוצגו
'אביב
ר מ-90
יד של
ם ורק
ות של
ם

ימנו את מעבר
י מירושלים לתל
מרקוס. רחל אחו-
(1. נמצא גם הני